CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

निष्पंचब्रह्मवनं प ३

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

श्रीगणेशायनमः॥ अथकार्तिकस्नानैकादश्यादिपौर्णमासपर्यंतंभीष्मपंचकव्रतंहेमाद्रौनारदीये॥ नारदउवाच॥ यदेतच्चतुर्पुण्यव्रतानांपरमंव्रतं॥ कर्तव्यंकार्तिकेप्राप्तेप्रयत्नाद्भीष्मपंचकं॥१॥ विधानंतस्यविस्तरैःफलंचापितथोवरं॥ कथंचतत्प्रसादेनसुनीनांहितकाम्यया॥२॥ ब्रह्मोवाच॥ अवक्ष्यामिमहापुण्यंपुण्यव्रतवरं॥ भीष्मेणैवचसंप्राप्तंव्रतंपंचदिनात्मकं॥३॥ सकाशाद्वासुदेवस्यतन्नोक्तंभीष्मपंचकं॥ अतस्यास्यगुणान्वक्तुंकःशक्तःशेषवर्जितः॥४॥ व्रतंचैतन्महापुण्यंमहापातकनाशनं॥ अतोवरंप्रयत्नेनकर्तव्यंभीष्मपंचकं॥५॥ कार्तिकस्यासितेपक्षेस्नात्वासम्यग्यतव्रतः॥ एकादश्यांनुगृह्णीयात्व्रतंपंचदिनात्मकं॥६॥ प्रातःस्नात्वाविधानेनसंध्यांकृत्वायथाविधि॥ नदीवाविष्णुगेहेनासमालभ्यजगन्मयं॥७॥ अवनीर्हिनिलैःसम्यक्पित्वाभीतर्पयेत्क्रमात्॥ तीर्थैःपंचपंचगव्येनगंधचंदनवारिणा॥८॥ चंदनेनसुगंधेनकुंकुमेनाथकेशवं॥ कर्पूरेणशरीरमित्रेणलेपयेद्गरुडध्वजं॥९॥ अर्चयेत्पुंडरीकाक्षंधूपैःसम्यङ्निवेदयेत्॥ गुग्गुलंघृतसंयुक्तंदद्यात्पंचदिनानितु॥

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

नैवेद्यदेवेनस्यपरमान्नंनिवेदयेत्॥९॥एवमभ्यर्च्यदेवेशंस्तुत्वाचैवनमस्य च॥घृतेनजुहुया
दग्नौतदेवाग्नेतिमंत्रतः॥१०॥जुहुयात्पुनरभ्यर्च्यशिवंवह्नौ॥षडक्षरेणकोमलेनस्वाहान्तेन
राग्निनेच॥११॥ॐनमोविष्णवइतिपठ्यमेमंत्रः॥एवास्यपत्निमौंजीधृत्वाग्न्यभिमुखंस्थि
त्वा॥ॐजपित्वारुद्रंवह्नौमंत्रैर्निशिरुद्रीयमंत्रैर्नवभिर्नवविधाहुत्वापुनर्नवकुर्यात्क्रियाविधिवत्पुनः॥
विशेषोक्तेनतत्रास्मिन्येनन्यूनैरधिकैस्तुवाक्यतः॥१५॥प्रथमेन्हिरण्यादीन्यजमानेकमैहेर्दिजः॥
द्वितीयेनिवेद्यपत्रेणजानुदेशंसमंचयेत्॥१६॥पत्नीचतृतीयेदिनाभिदेशंकरेणु॥बालं
निवेद्यजपान्मित्यतनुस्कंधेसमंचयेत्॥१७॥तत्रोत्तरेजयेदंशमालभ्यचजपंचरेत्॥
नं॥कार्त्तिक्यांदेवदेवस्यभक्तानुग्रहमानसः॥१८॥पूजयेज्जपमंत्रेणैवंरुद्रैकादशैनि
वेदयेत्॥अर्चयेल्लोहशीर्षंचकादश्यांविशेषतः॥१९॥निःप्राणंगोमयंसम्यक्पूजयेत्
दशमासुचावाप्नोत्॥जोमंत्रंमंत्रवद्भक्तोरुद्रस्यार्चयेद्बुधः॥२०॥क्षारंचैवत्रयोदश्यां
रुद्रंकांतेयादधि॥संग्राम्यकादशुध्यर्थंतंघनीयंबतुर्दिनं॥२१॥ग्राशनंहोममंत्रैरोजिहेमो

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

द्विः ॥ पंचमेतु दिनेस्नात्वा विधिवत्सज्यकेशवं ॥ भोजयेद्ब्राह्मणान्भक्त्या तेषोदद्याच्च
दक्षिणां ॥ २३ ॥ ततोपदेष्टारमपि पूजयेद्वस्त्रभूषणैः ॥ ततोनेकंसमभ्यर्च्य गव्यपुरः
सरं ॥ २४ ॥ एवंसम्यक्समाप्यैवं व्रतमुक्तं मया ॥ सर्वपापहरं पुण्यं श्रुत्वातं भीष्म
पंचकं ॥ २५ ॥ जन्मप्रभृतिमत्पापं स्त्रीपुंसं वापुमानहं ॥ तत्क्षणेनसमाप्नोति कृ
त्वामीपंचकं ॥ २६ ॥ तद्वीप्रपंचकेत्यस्यसंज्ञाभोस्त्वधिकंफलं ॥ भविष्योत्तरे ॥ कार्ति
केशुक्लपक्षस्यश्रुत्वधर्मपुरातनं ॥ एकादश्यांसमारभ्यकर्तव्यंभीष्मपंचकं ॥ २७ ॥ पु
ष्करेसत्वहीनानामशक्तंबालचेतसां ॥ वाचयित्वाद्विजंचैवं प्रत्यहंविधिवन्नरः ॥ २८ ॥
शाकाहारैरनुद्यन्नैः शुद्धाचारपरैर्नरैः ॥ श्रीमिच्छिभिनकर्तव्यस्यपापुः पुत्यवर्ध
नं ॥ २९ ॥ विधवाभिस्तुकर्तव्यं पुत्राणांसुखलब्धये ॥ सर्वकामसमृध्यर्थं कर्तव्यंवैधपोष
वं ॥ ३० ॥ नित्यंस्नानेनदानेन कोनिकीर्यावदेवहि ॥ वैश्वदेवेनकर्तव्यो विष्णुध्यानपरायणैः ॥ ३१ ॥
वैश्वदेवः सदादेयस्त्वातिथेश्चनाकार्यः ॥ पापस्यशमिमाकांक्षीद्वत्काशिभीरुणा ॥
खड्गहस्तातिविक्रांतालोहितेक्षणकारिणी ॥ ३२ ॥ जिलप्रस्थापरिस्थाया धर्मराजस्यना

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

मभिः॥यमायधर्मराजायरुद्रायेशुसमन्विते॥३३॥ऽमुच्चारयेन्मंत्रंहीनकुसुमंजलिं॥
यस्यजन्मविलुप्तंहिजन्मनिनापुनः॥३४॥पार्थिवस्यममायातुनेत्यादप्रसादनः॥एवंसंपू
ज्यविधिवत्सप्तमांवसकांचनां॥३५॥ब्राह्मणायप्रदत्त्वाथप्रमिमीतामिमांच॥न च
देवदेवस्यहरस्याक्लिष्टकारिणः॥३६॥प्रतिमादेयेत्वनुर्दंगः॥कृत्वापूजांयथाशा
स्त्रंविप्राणांवेदवादिनां॥दद्याद्धिरण्यंगांचैवकृतेप्रीयतांमिति॥३७॥अन्येना
मपिदानंचैवंकृत्यवसुंधिने॥ततःस्थिरोभवेल्लोकेविरूपःसंपतोभवेत्॥३८॥नी
लोत्पलदलश्यामंश्वेतदंष्ट्रंश्वतुर्भुजं॥अष्टपादंकृतयनंएकशृंगंमहास्वनं॥३९॥जटी
दिजिह्वंताम्रास्यंमहाराजतनुच्छदं॥चिंतयेद्योमहादेवोयस्यरूपेनविद्यते॥४०॥
व्रतंहिरुद्रदेवस्यविलोसान्निध्यकारकं॥इदंमोक्षेणकथितंशक्रस्यांगतेनमे॥४१॥ब्रह्मचारीगृहस्थोवा
वानप्रस्थोयतायति॥ब्राह्मोनिवैष्णवंस्थानंतत्कृत्वामीप्तंचकं॥४२॥ब्रह्महामद्यपःस्तेयी गु
रुतल्पीसदाऽन्तती॥मुच्यतेपातकान्नस्यैःसकृत्वेदंमीप्तंचकं॥४३॥मुच्यतेपातकात्सर्वो पा

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust

श्री॰ क्र॰ ॥ को विष्णुलोकमाप्नु॥ धन्यं पुत्रं पायहरं युधिष्ठिर महाव्रतं ॥ ४५ ॥ यश्चैतत्पञ्च
लक्षणोपेतः सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ यश्चैनं पंचकं नित्यं प्रयतः पठति पौर्णमा
दशीष्वष्टमिषु पंचदशीषु वा ॥ मुच्यते नात्र संदेहो नरस्यनास्ति
फलं दिशति कांक्षितं धर्मार्थाभ्यां ॥ पंचाहं पंचगव्याशी भीमा
पार्थ्यनुपंचसु ॥ अहस्वपिनथादद्यात्रंचेलेनेनथांडव ॥ ४७ ॥ वै
याघ्रपादोत्रायस्त्रीत्स्यवरायच ॥ अपुत्रायदद्याद्येनद्र
लंभीभायवर्म्मले ॥ ४७ ॥ वस्त्रनामलनारायणंनमोरात्मजा
यच ॥ अर्घंददामिभीमाय आनन्दजलचाप्तले ॥ ४८ ॥ इति रम
इत्याद्रीश्रीभविष्यपंचकंनामसंपूर्णम् ॥

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi